

A kopáncsi tanyamúzeumban

Ami fogható, lopható?

Sok kedves emlék a régi világból. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Félve írom le, ami ki-csúszott a kopáncsi tanya udvarán Bálint Lászlóné szájából. Ősei lakából lett 1975. április 1-jén a vidék egyetlen tanyai múzeuma, és ő gondozza napjainkban is, utódi felelősséggel, de nekifacsarodik a szíve, amikor a szinte kivehető pusztításokról váltunk szót.

Amikor megnyílt, és sokáig utána is még, sokan jártak itt. Ma már inkább csak külföldiek jönnek. Elfelejtették hajólánccal rögzíteni a pipatórium minden darabját, ennél fogva mindig szálig ellopták az öreg füstölőket. Megtetszett valakinek a nagyon szép, régi lámpa, és azonnal elképzelték, milyen jól mutat ez majd otthon is. Addig ügyeskedett, amíg el nem emelte. Berendezték a szin-

ját is régi gépekkel, vaskéssel, szelelő rostával, fából faragott hosszú vályút is tettek ide, van kendertölő, faragójancsi, és nagyon fél Juci néni, elemelik egyszer ezeket is. Másfajta az indíték, már nem saját otthonunk romantikus régiségbe burkolása a hajtóerő, inkább a hajléktalanok mindent gyűjtő kényszer-szenvedélye.

Féltem én is szólni, mert az a jó tulajdonsága megvan minden újságnak, amitől nagyon óvni akarjuk a társadalmat, az biztosan bekövetkezik. Annak idején elsők között írtam erről a becses emlékről, máig dicsérem az igyekezetet, amely létrehozta, bár tudom jól, az a szándék is mögötte volt, hamar menesüik, ami hamar elmúlik. Kimondták a halálos ítéletet a tanyák fölött, legalább mutatóban maradjon vala-

mi. Mostanában sokan újra fölfedezik ezt az életmódot, némely vidékeken olyan gangos házak épülnek, régi kúriák elbújhatnának mögöttük, de az új tanyák egészen mások már. Minek lenne bennük kemence, konyhából fűthető változatban, előtével, kemencekocsival, piszkavassal, szénvonóval, a régi konyhai edények is felejtődnek a sokszor ma is jó lenne leleménnyel együtt, és hol van már a világtalálmánnyal fölértő szemekénti kukorica-vető-gép régi ázsiója? Visszarévedni is jó az elmúlt időkre, hátha vissza tudjuk idézni az akkori emberek keserveit és örömeit. Mert akkor a kicsi öröm is nagy volt, mint a ritka vendég.

Juci néni minden tárgyat ismer, noha nem mind az ő tanyájuk tartozéka volt. Legnagyobb öröme, hogy

unokái nyúzzák: ez mi volt, azt mire használták? Mondjon el mindent, és ismétlje akár százszor is, mert őket minden érdekli. Juci néni még látta nagyanyját mán-gorolni, és a mángorló itt van a kemencepadkán most is. Kármentőnek mondták a botfűlű vékát, és a történelmi hitel az oka, hogy nem tettek mellé vajtűfűlűt is. Pedig jó lenne, ha a gyerekek szemléltető példán tanulnának olyan apróságokat is, hogyan vonódtak át jelentésük az emberi fülhallásra.

Féltem annak idején jö-vendőlni a tanyák sorsáról, de amit elhullattam is, beteljesülni látszik. Az erőszakolt nagy társadalmi átalakulás következménye az lett, elszűntek innen – vagy elüldöztek? – az emberek javát, és ami maradt...

Kétszer betörték már.
Horváth Dezső

A Tisza és a Maros vízminőségéről

Tisztuló folyóink már öntözésre is alkalmasak

Jobbára csak öntözésre, halgazdasági és ipari célra alkalmas Csongrád megye hasznosítható felszíni vízkészlete. A Tisza és a Maros vize ugyanis alkalmanként bakteriologailag annyira szennyezett, hogy nem javasolják fürdésre a szakemberek. A Tisza vízminőségét rontja a Maros-torok alatti szakaszba juttatott szennyvíz is. A hazai vízkárosító anyagok mellett külföldi eredetű szennyeződések is terhelik a folyókat. Különösen igaz ez a Marosra.

Mennyiségi szempontból nem, minőségileg azonban is kifogásolható Csongrád megye felszíni vízkészlete. Igaz ez annak ellenére, hogy a megye folyóinak szennyezettsége a nyolcvanas évektől napjainkig folyamatosan csökkent. Ennek oka elsősorban az ipari üzemek megszűnésével magyarázható, persze kivételt képeznek az olyan rendkívüli esetek, mint a tavalyi ciánszennyezés – tudtuk meg Krímer Tibortól. Az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügye-

lőség (Atiköfe) laboratóriumának vezetője szerint a folyók közegészségügyi szempontból is fontos mutatói alapvetően nem csupán a mérés helyétől függenek, de attól is, hogy mennyi szennyvíz kerül a Tiszába vagy a Marosba. A folyók vizét a mikrobiológiai jellemzők alapján is öt osztályba sorolják. Júniusban a Tisza a Tápénál mért adatok szerint bakteriologailag viszonylag kedvező, II. kategóriába tartozik. A Maros már csak tiszta, III. osztályú minősítést kapott. Ami azt mutatja, hogy a Tisza vízének minősége a Maros-torok után egyre romlik, hiszen Tiszaszigetnél „belép” a folyóba Szeged szennyvize is. Így a folyó szennyezett, IV. osztályú minőségben hagyja el az országot.

Krímer Tibor azt is elmondta, hogy az Atiköfe negyedévente végez csirány-venyestet, havonta sőtartalom-méréseket. Ezek a vizsgálatok azt igazolták, hogy öntözésre alkalmas a víz. Fontos még figyelemmel kísérni, hogy mennyi nehézfém van a felszíni vizekben. Ez a komponenscsoport a

Tisza esetében minimális. A Marosnál viszont időnként meghaladja az átlagos szintet. Így a Maros nehézfém-szennyezettsége alapján II. vagy III. osztályú besorolást is kaphat.

A folyók élővilágát tekintve a tavalyi ciánszennyezés a Tisza Csongrád megyei szakaszán is jelentős halpusztulást okozott. Az övzátányok magasításával azonban meg lehetett előzni a hullámterek, a holtágak és a kubikgödörök cianidszennyezését.

Ezáltal pedig az értékes élővilág nem károsodott. A Tisza Maros-toroki szakaszán ugyanakkor folyamatosan számolni kell bizonyos mértékű olajszennyeződéssel – mondta Fekete Endrőtől, az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (Ativizig) osztályvezető-helyettese. Ezek azonban csak potenciális veszélyforrást jelentenek. Az Ativizig az olajszennyezések lokalizálhatósága érdekében mégis két vízminőségi kárelhárító helyet alakított ki Szeged belterületén. Az egyiket a tápéi strandnál, a másikat pedig a Bertalan híd közelében.

N. R. J.

Egészségügyi szempontból sokszor biztonságosabb a folyó partján sétálni, mint a vízben fürödni. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Szerezd be a legmenőbb logókat és csengőhangokat!

Hívd vezetőkes telefonról a 06-90-455-700-as telefonszámot, add meg a kiválasztott logó vagy csengés kódját és a mobilszámot, ahová kéred!

0005	0044	0051	0123	1467	1468	1511
0193	0280	0366	0423	1683	1867	1925
0510	0540	0575	0644	4682	4896	5012
0729	0805	0807	0922	5072	5099	5129
1106	1138	1402	1406	5171	5172	5185
1412	1414	1420	1424	5189	5192	5193
1428	1431	1434	1442	5201	5202	5204
1445	1448	1450	1452	5208	5209	5212
1456	1461	1463	1465	5216	5218	5224
0026	0064	0065	0088	1868	2132	4671
0100	0231	0468	0507	5026	5032	5134
0534	0800	1004	1123	5161	5162	5181
1130	1401	1407	1409	5188	5190	5191
1413	1423	1426	1432	5199	5200	5211
1437	1441	1447	1451	5223	5226	5231

219 Star Trek	246 Kraftwerk - The Model	271 Süsü énekel
220 Star Wars - Cantina	247 Lost In Space	272 Süsü - Királyfi
221 Star Wars - Opening	251 NBA	273 Süsü - Királylány
222 The Final Countdown	252 Prodigy - Breathe	274 Süsü - Nyitódal
224 Uhrin Benedek - Rebeka	253 Vangelis - Tűzszekerek	275 Akos - Ilyenek voltunk
225 Eminem - Stan	256 Esti Mese	278 Alphaville - Big In Japan
226 Keresztapa (Godfather)	257 Lenin	281 Five - We Will Rock You
229 X-Men	258 Vad angyal v1	282 George Michael - Faith
230 ATB - Don't Stop	259 Vad angyal v2	288 Kells - Caught Out There
231 ATB - I Will	260 Sandokan	290 Padócó - Fáj a fejem
232 Family Frost	261 Expressz - Harmonika	292 S Club 7 - Reach
234 Zámbo Jimmy - Várj	262 3 kivánság	294 Szuperzsaru (Filmzene)
236 Linda	263 Hoti 1400	298 Bach - Minuet
237 Mekk Mester	264 Karel Gott - Karnevál	299 Beethoven - Für Elise
239 Bolero	265 Kukorl és Kotkoda	300 Carmina Burana
240 Boney M - Funky	266 Hungaria - Limböláz	303 Darude - Sandstorm
241 Halloween	267 Nagy ho ho horgász	304 Csajkovszki - Diótörő
242 Happy Birthday	268 Beatrice - Nyolc óra...	305 Edda - A kör közepén
244 Jó a Rossz és a Csúf	269 Gyuri - Se Veled...	306 Edda - Elhagyom...
245 KanKan	270 Surda	307 Fel Vörösök!

410 Bangles - Walk Like An Egyptian
412 Depeche Mode - Just Can't Get Enough
413 Depeche Mode - Strange Love
415 Frakk, a macskák reme
416 Garbage - The World Is Not Enough
417 Szűcs Judit - Gyere táncolj
418 Hungaria - Dzsungelrock
422 Korai - Kölykök a hátsó udvarban
424 Máté Péter - Egyszer véget ér

383 KFT - Bál az operaházban
385 Konez Zsuzsa - Mr. Alkohol
386 Koszónóm, hogy vigyázz!
387 Manu Chao - Welcome To Tijuana
391 Glen Madeiros - Nothing's Gonna Change My Love
392 Omega - Gyöngyhajú lány
393 Omega - Régi csibészek
395 Thievery Corporation - Rest Assured

Küldj a barátaidnak képzületet is!

100133	100146	100156	100163
100176	100180	100182	100188

www.mobillogo.hu

06-90-455-700

Csengőhangok már Sagem telefonokra is! Mobiltelefonról nem hívható.
A hívás díja 240 Ft/áfa/perc. TeleMedia Kft. Info: 456-56-62
A vonalon további több száz logó és csengőhang közül is választhatsz!
Csak a megfelelő Nokia típusokra.

TvNetwork

a freNETikus szolgáltató

Korlátlan internet-telefonvonalon mindössze 1800 Ft/hó előfizetési díjért!

Szolgáltatásunk az egész régióban 51-es körzetszámú, kedvezményes telefonszámával hívható.

<http://www.tvnetwork.hu>

Ügyfélszolgálat: 6720 Szeged, Bajza u. 4.
Tel.: 62/550-800 – fax: 62/550-802 – info@tvnetwork.hu

Magyar tulajdonú külföldi lapkiadó vállalat pályázatot hirdet

FŐSZERKESZTŐI munkakör betöltésére szegedi/szabadi munkahelyre.

Pályázati feltételek:

- 22-40 év közötti életkor • újságírói szakmai tapasztalat • kiválóan kommunikáló dinamikus személyiség • angol nyelv kiváló ismerete és használatának képessége • teljesítményarányos fizetési és prémiumrendszer vállalása.

Pályázat elbírálásánál előnyt jelent:

- szerb és/vagy további idegen nyelv ismerete • szakmai tapasztalat a bulvár-, TV-magazinok és/vagy női újságok területén • bármely területen szerzett vezetői tapasztalat

A részletes szakmai önéletrajzot tartalmazó pályázatot (amelynek bizalmas kezelését garantáljuk) a hirdetés megjelenését követő 8 napon belül kérjük eljuttatni a következő címek valamelyikére:

- Pannoncom Média, 6713 Szeged, Pf.: 191.
- Irandar@mail.tiszazet.hu

Bővebb információ:
munkanap 12-16 óráig, 20/98-03-831, Póczki Dezső.